

Curtea Supremă de Justiție

DECIZIE

06 aprilie 2016

mun. Chișinău

Colegiul penal în următoarea componență:

Președinte

Nicolae Gordilă

Judecători

Liliana Catan

Ion Guzun

examinînd admisibilitatea în principiu a recursului ordinar declarat de procurorul în Procuratura de nivelul Curții de Apel Bălți, Liliana Pasat, prin care se solicită casarea deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Bălți din 30 decembrie 2015, în cauza penală în privința lui:

Budcenco Iurie Victor, născut la 28.10.1965, originar din sat. Hîjdieni, r-nul Glodeni, domiciliat în or. Glodeni, str. Iachir,4,

Termenul de examinare a cauzei:

Prima instanță: 06.07.2011 - 18.03.2014;

Instanța de apel: 01.04.2014 – 05.02.2015;

04.09.2015 - 30.12.2015;

Instanța de recurs: 21.04.2015 – 28.07.2015;

02.03.2016 - 06.04.2016,

C O N S T A T Ă:

1. Prin sentința Judecătoriei Rîșcani din 18 martie 2014, Iurie Budcenco a fost achitat de sub învinuirea înaintată în baza art. 328 alin. (1) Cod penal din motiv că fapta nu întrunește elementele infracțiunii.

Acțiunea civilă înaintată de partea vătămată SA „Glodeni Zahăr” în proces de insolabilitate cu privire la încasarea prejudiciului material în sumă de 228020 lei, a fost respinsă ca neîntemeiată.

2. De către organul de urmărire penală Iurie Budcenco a fost învinuit că, deținînd funcția de comisar al Comisariatului de Poliție al raionului Glodeni, conform ordinului nr. 173 EF din 18 iunie 2010, fiind persoană cu funcție de răspundere abilitată cu atribuții de conducere și coordonare a întregii activități a CPR Glodeni, iar conform prevederilor art. 2 al Legii cu privire la poliție nr. 416 din 18 decembrie 1990, avînd drept sarcină prevenirea și curmarea crimelor și a altor infracțiuni, constatarea și descoperirea infracțiunilor, urmărirea persoanelor care le-au săvîrșit, menținerea ordinii publice și asigurarea securității publice, în

perioada lunilor august - octombrie 2010, contrar legislației în vigoare și încheierii Judecătoriei Glodeni din 23 septembrie 2010, prin care s-a interzis CPR Glodeni săvârșirea anumitor acțiuni care creează obstacole în efectuarea legitimă și constructivă a activității executive și dispoziționale ale administratorului procesului de insolabilitate al SA "Glodeni Zahăr", Laura Țurcan, inclusiv și transportarea masei debitoare de pe teritoriul ÎM „Magt Vest” SRL, și-a depășit atribuțiile de serviciu exprimate în neînregistrarea informațiilor cu privire la infrațiunea sub formă de samavolnicie săvârșită de către foștii lucrători ai SA „Glodeni Zahăr” și neîntreprinderea măsurilor pentru înlăturarea cauzelor care au provocat săvârșirea acestei infrațiuni, ca urmare fiind periclitată activitatea legală a administratorului procedurii de insolabilitate a SA „Glodeni Zahăr” Laura Țurcan, cauzând daune în proporții considerabile acestei persoane juridice în sumă de 75440 lei, în următoarele circumstanțe.

Prin hotărârea Curții de Apel Economice din 17 noiembrie 2009, s-a dispus intentarea procedurii de insolabilitate față de SA „Glodeni Zahăr”.

Prin încheierea Curții de Apel Economice din 09 iunie 2010, Laura Țurcan a fost desemnată în calitate de administrator al procedurii de insolabilitate al SA „Glodeni Zahăr”.

Astfel, Laura Țurcan, în temeiul art. 83 al Legii insolabilității nr. 632 din 14 noiembrie 2001, fiind în drept să administreze și să dispună de bunurile incluse în masa debitoare, concomitent fiind înștiințată de către ÎM „Magt Vest” SRL Fabrica de zahăr din Glodeni despre necesitatea eliberării depozitelor care aparțin întreprinderii date și unde se păstrează bunurile din masa debitoare ale SA „Glodeni Zahăr” în proces de insolabilitate sub formă de 2500 tone de zahăr în saci și 1500 tone de borhot granulat, în repetate rânduri a întreprins acțiuni de transportare a producției menționate la un alt loc de depozitare în condiții mai avantajoase în baza contractului nr. 28/6 din 28 iunie 2010, încheiat cu ÎCS „Neghina-Com” SRL, însă de fiecare dată comisarul CPR Glodeni, Iurie Budcenco, săvârșind acțiuni care depășesc în mod vădit limitele drepturilor și atribuțiilor acordate prin lege în scopul împiedicării îndeplinirii de către Laura Țurcan a atribuțiilor sale legale ca administrator al procedurii de insolabilitate, la 09 august 2010, aflându-se nemijlocit la fața locului, a dat ilegal indicații subalternilor săi să nu se implice și să nu curme acțiunile ilegale de samavolnicie a foștilor lucrători ai SA „Glodeni Zahăr”, care pretindeau la masa debitoare prin încălcarea ordinii publice, exprimată în blocarea cu corpurile lor a intrării și ieșirii de pe teritoriul ÎM „Magt Vest” Fabrica de zahăr din Glodeni, unde se află masa debitoare a SA „Glodeni Zahăr” în proces de insolabilitate și care la 09 august 2010, întrunindu-se nesancționat, au împiedicat intrarea pe teritoriul întreprinderii pentru încărcarea și transportarea la indicația administratorului

Laura Țurcan a masei debitoare și anume a zahărului tos în alt loc de depozitare, a două unități de transport, astfel SA „Glodeni Zahăr” în proces de insolvabilitate suportând cheltuieli de deplasare pe ruta Chișinău – Glodeni – Chișinău, în sumă de 9000 lei și cheltuieli de staționare în sumă de 3680 lei.

Tot el, la 24 august 2010, săvârșind acțiuni care depășesc în mod vădit limitele drepturilor și atribuțiilor acordate prin lege, prezentându-se la intrarea pe teritoriul ÎM „Magt Vest” Fabrica de zahăr din Glodeni, a dat ilegal indicații subalternilor săi să nu se implice și să nu curme acțiunile ilegale de samavolnicie a foștilor lucrători ai SA „Glodeni Zahăr”, care pretindeau la masa debitoare prin încălcarea ordinii publice, exprimată în blocarea cu corpurile lor a intrării și ieșirii de pe teritoriul ÎM „Magt Vest” Fabrica de zahăr din Glodeni, unde se află masa debitoare a SA „Glodeni Zahăr” în proces de insolvabilitate și care în acea zi întrunindu-se nesancționat au împiedicat ieșirea de pe teritoriul întreprinderii menționate pentru transportare la indicația administratorului Laura Țurcan a masei debitoare, și anume a zahărului tos în alt loc de depozitare, a cinci unități de transport încărcate cu zahăr tos, care au staționat forțat pe teritoriul ÎM „Magt Vest” Fabrica de zahăr din Glodeni, până la 04 septembrie 2010, astfel SA „Glodeni Zahăr” în proces de insolvabilitate, a suportat cheltuieli de deplasare pe ruta Chișinău – Glodeni - Chișinău în sumă de 22500 lei și cheltuieli de staționare în sumă de 14400 lei.

Tot comisarul CPR Glodeni, Iurie Budcenco, la 15 octombrie 2010, săvârșind acțiuni care depășesc în mod vădit limitele drepturilor și atribuțiilor acordate prin lege, prezentându-se la intrarea pe teritoriul ÎM „Magt Vest” Fabrica de zahăr din Glodeni, a dat ilegal indicații subalternilor săi să nu se implice și să nu curme acțiunile ilegale de samavolnicie a foștilor lucrători ai SA „Glodeni Zahăr”, care pretindeau la masa debitoare prin încălcarea ordinii publice, exprimată în blocarea cu corpurile lor a intrării și ieșirii de pe teritoriul ÎM „Magt Vest” Fabrica de zahăr din Glodeni, unde se află masa debitoare al SA „Glodeni Zahăr” în proces de insolvabilitate și care în acea zi întrunindu-se nesancționat au împiedicat ieșirea de pe teritoriul întreprinderii menționate pentru transportarea la indicația administratorului Laura Țurcan a masei debitoare și anume a zahărului tos în alt loc de depozitare, a unei unități de transport încărcate, care a staționat forțat pe teritoriul ÎM „Magt Vest” Fabrica de zahăr din Glodeni, până la 28 octombrie 2010, astfel SA „Glodeni Zahăr” în proces de insolvabilitate suportând cheltuieli de deplasare pe ruta Chișinău – Glodeni - Chișinău în sumă de 4500 lei și cheltuieli de staționare în sumă de 7620 lei.

Tot comisarul CPR Glodeni, Iurie Budcenco, la 30 octombrie 2010, săvârșind acțiuni care depășesc în mod vădit limitele drepturilor și atribuțiilor acordate prin lege a dat ilegal indicații subalternilor săi să nu se implice și să nu

curme acțiunile ilegale de samavolnicie a foștilor lucrători ai SA „Glodeni Zahăr”, care pretindeau la masa debitoare prin încălcarea ordinii publice, exprimată în blocarea cu corpurile sale a intrării și ieșirii de pe teritoriul ÎM „Magt Vest” Fabrica de zahăr din Glodeni, unde se află masa debitoare a SA „Glodeni Zahăr” în proces de insolvabilitate și care în acea zi, întrunindu-se nesancționat, au împiedicat intrarea pe teritoriul întreprinderii menționate pentru încărcare la indicația administratorului Laura Țurcan a masei debitoare și anume a zahărului tos în scopul transportării acestuia în alt loc de depozitare, a unei unități de transport, astfel SA „Glodeni Zahăr” în proces de insolvabilitate suportând cheltuieli de deplasare pe ruta Chișinău – Glodeni – Chișinău în sumă de 13500 lei și cheltuieli de staționare în sumă de 240 lei.

Depășind atribuțiile sale de serviciu și împiedicând ilegal dreptul Laurei Țurcan la îndeplinirea obligațiilor sale în calitate de administrator al procedurii de insolvabilitate, cauzând daune considerabile SA „Glodeni Zahăr” în proces de insolvabilitate, comisarul CPR Glodeni, Iurie Budcenco, în opinia acuzării, a încălcat prevederile Legii nr. 416 din 18 decembrie 1990 cu privire la poliție și anume art. 12 pct. 3), pct. 10); Legii insolvabilității nr. 632 din 14 noiembrie 2001, art. 83 alin. (1), art. 78 alin. (3) și încheierea Judecătoriei Glodeni din 23 septembrie 2010.

3. Procurorul a contestat sentința cu apel, solicitând casarea acesteia, rejudecarea cauzei și pronunțarea unei noi hotărâri, potrivit modului stabilit pentru prima instanță, prin care Iurie Budcenco să fie recunoscut vinovat și condamnat în baza art. 328 alin. (1) Cod penal la amendă în mărime de 300 unități convenționale, cu privarea de dreptul de a ocupa funcții publice în organele Ministerului Afacerilor Interne al R. Moldova, pe un termen de 3 ani, precum și admiterea acțiunii civile înaintate de SA „Glodeni Zahăr” în proces de insolvabilitate cu privire la repararea prejudiciului material în sumă de 228020 lei.

În motivarea cererii de apel procurorul a invocat:

- instanța de judecată în mod eronat a neglijat valoarea probantă a probelor examinate în cadrul ședinței de judecată prezentate de către acuzare, declarațiile martorilor, corpurile delictive, fiind totodată dusă în eroare de declarațiile inculpatului care nu a recunoscut vina în scopul eschivării de la răspundere penală;

- prima instanță neîntemeiat a interpretat că, reținerea la 24 august 2010 de către colaboratorii de poliție a unui grup de persoane care o însoțeau pe Laura Țurcan, au constituit de fapt măsuri de identificare a persoanelor, deoarece ultimii nu aveau acte de identificare asupra lor. În acest sens nu au fost întocmite procese-verbale de reținere, aceste persoane fiind reținute intenționat și duse la comisariat în scopul creării impedimentelor administratorului, Laura Țurcan de a scoate masa debitoare a SA „Glodeni Zahăr” din depozitele SRL „Magt Vest”, fapt ce

suplimentar confirmă vinovăția lui Iurie Budcenco în săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 328 alin. (1) Cod penal;

- prima instanță urma să aprecieze critic afirmațiile colaboratorilor de poliție audiați pe caz în calitate de martori, care au declarat că fiind la fața locului nu au primit careva indicații de la ex-comisarul Iurie Budcenco de intervenire în altercații și protest, în vederea asigurării posibilității de scoatere de către administratorul insolabilității a masei debitoare din depozitele SRL „Magt Vest”, deoarece aceștia anterior s-au aflat în subordinea inculpatului;

- prima instanță eronat a concluzionat că nu sunt întrunite condițiile pentru angajarea răspunderii penale a inculpatului în forma calificată, în acest sens făcând trimitere la subiectul special al infracțiunii, unde în cadrul urmăririi penale a fost calificată ca faptă de depășire a atribuțiilor de serviciu a persoanei cu funcție de răspundere, însă ulterior odată cu adoptarea Legii nr. 245 din 02 decembrie 2011 cu privire la modificarea și completarea unor acte legislative, subiectul infracțiunii este considerat ca persoană publică. În acest sens, apelantul a făcut referire la prevederile art. 123 Cod penal din care rezultă că noțiunea de persoană publică cuprinde în mod automat atât persoanele cu funcție de răspundere (art. 123 alin. (1) Cod penal), cât și alți subiecți speciali nominalizați în prevederile art. 123 alin. (2) Cod penal, inclusiv și subiecții infracțiunii prevăzute de art. 328 alin. (1) Cod penal, în vigoare până la 03 februarie 2012.

4. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Bălți din 05 februarie 2015 a fost respins ca nefondat apelul procurorului, cu menținerea sentinței.

La adoptarea soluției nominalizate, instanța de apel a reținut, că sentința adoptată de prima instanță este una temeinică și legală, bazată pe suportul probatoriu, care cert dovedește nevinovăția inculpatului în săvârșirea infracțiunii incriminate.

Instanța de apel a conchis, că prima instanță corect a constatat lipsa elementului constitutiv al infracțiunii prevăzute de art. 328 alin. (1) Cod penal și anume, latura obiectivă a infracțiunii care constă în fapta prejudiciabilă ce se exprimă în acțiunea de depășire a limitelor drepturilor și atribuțiilor acordate prin lege, adică făptuitorul săvârșește o acțiune care nu este în competența lui de serviciu sau în competența exclusivă a lui de serviciu, dar este în competența unei alte persoane sau a unui alt organ ori acțiune care nu se află în competența nici unei persoane sau a nici unui organ.

Referitor la argumentele apelului, în sensul existenței probelor ce dovedesc vinovăția inculpatului în săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 328 alin. (1) Cod penal, instanța de apel a evidențiat că acestea sunt contradictorii circumstanțelor și împrejurărilor de fapt stabilite de către prima instanță și instanța de apel pe parcursul judecării cauzei.

Așadar, referitor la probele anexate la materialele dosarului, instanța de apel a enunțat, că acțiunile inculpatului Iurie Budcenco erau îndreptate spre menținerea ordinii publice, fără a se implica în activitatea administratorului procesului de insolabilitate SA „Glodeni Zahăr”, Laura Țurcan și nicidecum nu dovedesc faptul neînregistrării de către inculpat a informațiilor cu privire la infracțiunea sub formă de samavolnicie săvârșită de către foștii lucrători ai SA „Glodeni Zahăr” și neîntreprinderea măsurilor pentru înlăturarea cauzelor care au provocat săvârșirea acestei infracțiuni.

Respectiv, a conchis instanța de apel, că probatoriul prezentat nu a fost suficient în condamnarea inculpatului de săvârșirea infracțiunii imputate, iar procesul penal de achitare a inculpatului Iurie Budcenco a fost unul echitabil în sensul art. 6 CȚEDO raportat la prevederile art. 8 alin. (3) Cod de procedură penală.

La fel, instanța de apel a remarcat că, din declarațiile martorilor Leonid Bîrgan, Valerian Scripcaru, Vasile Cheptea și Leonid Bucliș depuse atât în prima instanță, cât și în instanța de apel, rezultă că Iurie Budcenco nu a dat careva indicații subalternilor săi să nu se implice și să nu curme acțiunile ilegale de samavolnicie a foștilor lucrători ai SA „Glodeni Zahăr”, dar s-a aflat cu efectivul comisariatului la fața locului pentru menținerea ordinii publice, totodată un asemenea ordin Iurie Budcenco a primit și de la vice-ministrul MAI al R. Moldova din acea perioadă, Iurie Cheptănanu, fapt confirmat prin declarațiile acestuia depuse în ședința de judecată a primei instanțe (f.d.225-227 vol.II) și confirmate în ședința instanței de apel.

5. Procurorul, în temeiul pct. 6) alin. (1) art. 427 Cod de procedură penală, a contestat cu recurs ordinar decizia, solicitând casarea acesteia cu remiterea cauzei la rejudecare în aceeași instanță de apel, în alt complet de judecată.

În motivarea recursului a invocat:

- concluziile instanțelor de fond privind nevinovăția inculpatului în cele incriminate este contrară probelor acumulate pe cauză și examinate în ședințele de judecată, respectiv, este neîntemeiată și respingerea de către instanța de apel a argumentelor apelului în sensul că la caz nu se întrunește latura obiectivă a infracțiunii prevăzute de art. 328 alin. (1) Cod penal, deoarece *fapta prejudiciabilă*, care se exprimă în acțiunea de depășire a limitelor drepturilor și atribuțiilor acordate prin lege, în sens că Iurie Budcenco nu a întreprins măsuri pentru înlăturarea cauzelor care au provocat săvârșirea infracțiunii sub formă de samavolnicie săvârșită de foștii lucrători ai SA „Glodeni Zahăr”, *urmările prejudiciabile*, și anume daunele în proporții considerabile cauzate intereselor publice sau drepturilor și intereselor ocrotite de lege ale persoanelor fizice sau juridice, în sensul că prin acțiunile inculpatului a fost periclitată activitatea administratorului procedurii de insolabilitate a SA „Glodeni-Zahăr”, Laura

Țurcan, cauzând daune în proporții considerabile acestei persoane juridice în sumă de 75440 lei, *legătura cauzală* dintre fapta prejudiciabilă și urmările prejudiciabile, ceea ce se exprimă prin faptul, că prin neîntreprinderea măsurilor de către comisarul Iurie Budcenco privind înlăturarea obstacolelor formate de foștii lucrători ai fabricii și daunele aduse acestei întreprinderi;

- drept probă în dovedirea vinovăției inculpatului Iurie Budcenco, servesc declarațiile reprezentantului părții vătămate SA „Glodeni Zahăr” în proces de insolabilitate, Laura Țurcan, care au fost confirmate prin declarațiile martorului Valeriu Guzun;

- instanța de judecată nejustificat a interpretat că reținerea la 24 august 2010 de către colaboratorii de poliție a unui grup de persoane care o însoțeau pe Laura Țurcan, au fost de fapt măsuri de identificare a persoanelor deoarece ultimii nu aveau acte de identificare asupra lor, fiindcă pe cazul dat nu au fost întocmite procese-verbale de reținere, conform legislației penale sau contravenționale, or persoanele respective intenționat au fost reținute și aduse la comisariat în scopul creării impedimentelor Laurei Țurcan de a scoate masa debitoare a SA „Glodeni Zahăr” din depozitele SRL „Magt Vest”, fapt din care suplimentar se confirmă vinovăția lui Iurie Budcenco în săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 328 alin. (1) Cod penal;

- afirmațiile colaboratorilor de poliție audiați pe caz ca martori și care indică că fiind la fața locului nu au primit careva indicații de la ex-comisarul Iurie Budcenco de intervenire în altercații și protest, în vederea asigurării posibilității de scoatere de către administratorul insolabilității a masei debitoare din depozitele SRL „Magt Vest”, urmau a fi apreciate critic de instanța de judecată, ca depuse de persoane anterior aflate în supunerea și conducerea comisariului, deoarece acțiunile acestora la fața locului erau conduse și coordonate de inculpat;

- vinovăția inculpatului în cele incriminate este dovedită și prin totalitatea probelor cercetate;

- instanța de judecată neîntemeiat a reținut precum că nu sunt întrunite condițiile pentru angajarea răspunderii penale a inculpatului Iurie Budcenco în forma calificată, fiind făcută trimitere la obiectul special al infracțiunii, unde în cadrul urmăririi penale a fost calificată ca faptă de depășire a atribuțiilor de serviciu a persoanei cu funcție de răspundere pe când actualmente subiectul este persoană publică, recurentul a menționat, că prin Legea nr. 245 din 02 decembrie 2011 (MO nr. 25-28/77 din 03 februarie 2012), au fost modificate și completate un șir de acte legislative, având ca scop intensificarea activității și ridicarea eficienței în combaterea corupției, printre care și Codul penal al R. Moldova. Astfel, la art. 328 alin. (1) Cod penal, a fost efectuată modificarea prin care calificativul de persoană cu funcție de răspundere, adică subiectul infracțiunii, a

fost înlocuit cu calificativul de persoană publică;

- acțiunile ex-comisarului CPR Glodeni, Iurie Budcenco au fost just calificate de procuror potrivit art. 328 alin. (1) Cod penal, deoarece ca subiect al acestei infracțiuni, acesta cade atât sub incidența art. 123 alin.(1) Cod penal - persoană cu funcție de răspundere, cât și sub incidența art. 123 alin. (2) Cod penal - persoană publică, însă referitor la aceste argumente instanța de apel nu s-a expus.

- instanțele de judecată nu s-au expus, referitor la încălcarea de către comisarul Iurie Budcenco a prevederilor Legii cu privire la poliție nr. 416 din 18.12.1990, conform cărora poliția este obligată să reacționeze prompt la sesizările și comunicările despre infracțiuni, să identifice cauzele și condițiile ce conduc la săvârșirea crimelor și a contravențiilor administrative, să ia măsuri în limitele drepturilor ei pentru înlăturarea lor.

- instanțele de fond nu s-au expus referitor la faptul că prin încheierea Judecătorei Glodeni din 23 septembrie 2010, s-a interzis CPR Glodeni săvârșirea anumitor acțiuni care creează obstacole în efectuarea legitimă și constructivă a activității administratorului procesului de insolvență a SA „Glodeni Zahăr”, Laura Țurcan, inclusiv și transportarea masei debitoare de pe teritoriul ÎM „Magt Vest” SRL, or s-a constatat cu certitudine că Laura Țurcan a acționat legal, având împuterniciri.

- instanțele de judecată nu s-au expus nici asupra faptului, că ÎM „Magt Vest” SRL a remis în adresa administratorului insolvenței a SA „Glodeni Zahăr” scrisori în care a solicitat eliberarea depozitelor de producția din acestea.

6. Prin decizia Colegiului penal lărgit al Curții Supreme de justiție din 28 iulie 2015 a fost admis recursul ordinar declarat de procuror, casată total decizia și dispusă rejudecarea cauzei de către aceeași instanță de apel, în alt complet de judecată.

6.1. Instanța de recurs a constatat că argumentele invocate de acuzatorul de stat în recurs își găsesc reflectare în starea reală a lucrurilor statuată în cauza dată, inclusiv sub aspectul că, judecând apelul, instanța de judecată nu s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apelul declarat în susținerea cerințelor privind casarea hotărârii primei instanțe, expuse în pct. 3 din prezenta decizie.

Colegiul penal a reținut că, în instanța de apel au fost audiați inculpatul, reprezentantul părții vătămate, martorii: Valentina Semeniuc, Leonid Bîrgan, Valerian Scripcaru, Iurie Cheptănar, Vasile Cheptea, Leonid Bucliș, iar potrivit procesului-verbal (f.d.53-55, vol. III), instanța de apel a verificat în ședința de judecată declarațiile martorilor: Dionisie Pîrgari (f.d.208-209, vol.II); Ion Nemerenco (f.d.210-211, vol.II); Dorin Nemerenco (f.d.212, vol.II) și Valeriu Guzun (f.d.222-224, vol.II), și probele materiale: plîngerile reprezentantului părții vătămate Laura Țurcan (f.d.14-19, vol.I); hotărârea Judecătorei Glodeni din

23.09.2010 (f.d.46); ordonanța privind eliberarea mijlocului de transport din 28.10.2010 (f.d.49, vol.I); hotărîrea Curții de Apel Economice din 17.11.2009 (f.d.52, vol.I); încheierea Curții de Apel Economice din 09.06.2010 (f.d.54, vol.I); decizia Curții de Apel Economice din 02.11.2010 (f.d.59, vol.I); contractul de locațiune nr. 6/10 din 28.07.2010 (f.d.81, vol.I); demersul nr. 01/07 din 21.07.2010 (f.d.86, vol.I); decizia Curții de Apel Chișinău din 21.07.2010 (f.d.127-130, vol.I); delegația nr. 462 din 11.03.2011 (f.d.196-198, vol.I); ordonanța privind efectuarea ridicării de obiecte și documente din 07.12.2010 (f.d.147, vol.I); procesul-verbal de ridicare din 07.12.2010 (f.d.148); contractul de vânzare-cumpărare a bunului imobil din 18.03.2010 (f.d.149-151, vol.I); ordonanța de ridicare din 14.02.2011 (f.d. 164, vol.I); procesul-verbal de ridicare din 14.02.2011 (f.d.165, vol.I); procesul-verbal de cercetare la fața locului din 09.02.2011, cu planșa fotografică (f.d.171-172, vol.I); ordonanță de ridicare din 15.03.2011 (f.d.201, vol.I); procesul-verbal de ridicare din 15.03.2011 (f.d.202, vol.I); ordonanța privind recunoașterea obiectelor drept corpuri delictive și atașarea lor la cauza penală din 15.03.2011 (f.d.226-227, vol.I), probe care deși au fost cercetate în cadrul ședinței instanței de apel, nu au fost reflectate și descrise în decizia recurată, iar instanța nu le-a apreciat.

Instanța de recurs a evidențiat că, concluzia instanței de apel: „...*prima instanță just a concluzionat, că din circumstanțele cauzei și probele administrate pe dosar rezultă că, probatoriul prezent nu este suficient în condamnarea inculpatului de săvârșirea infracțiunii imputate*” este prematură, deoarece instanța de apel a argumentat la general precum că probele nu confirmă vinovăția inculpatului, fără să le aprecieze pe fiecare în parte și să se pronunțe asupra admisibilității sau inadmisibilității fiecărei probe.

Colegiul a concretizat că, instanța de apel fără a se expune asupra probelor menționate, nu a elucidat faptele importante pentru soluționarea justă și promptă a cauzei date, a preluat aceleași motive din sentința primei instanțe, neglijînd argumentele și probele prezentate de acuzare, în rezultat menținînd sentința primei instanțe. Instanța de apel urma să cerceteze amănunțit aspectele învinuirii înaintate, să aprecieze conform prevederilor art. 101 Cod de procedură penală fiecare probă din punct de vedere al pertinentei, concludenței, utilității și veridicității ei, iar toate probele în ansamblu din punct de vedere al coroborării lor și în concluziile sale să motiveze admiterea unor probe sau respingerea altora (art. 394 alin. (1) pct. 2 Cod de procedură penală).

Colegiul penal a mai reținut că instanța de apel nu s-a pronunțat în nici un mod asupra argumentelor invocate de acuzatorul de stat referitor la faptul că, *comisarii, ca subiecți ai infracțiunii prevăzute de art. 328 alin. (1) Cod penal, cad atît sub incidența art. 123 alin. (1) Cod penal - persoană cu funcție de răspundere cît și sub incidența art. 123 alin. (2) Cod penal - persoană publică, și asupra*

faptului, că ÎM „Magt Vest” SRL a remis în adresa administratorului insolvenței a SA „Glodeni Zahăr” scrisori în care a solicitat eliberarea depozitelor de producția din acestea.

Generalizînd cele expuse mai sus, Colegiul a constatat că în speța discutată și-a găsit confirmare temeiul invocat de recurent și prevăzute în art. 427 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală, „*instanța de apel nu s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apel și decizia atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția*”, ceea ce a dus la casarea deciziei instanței de apel, cu dispunerea rejudecării cauzei în instanța de apel, în alt complet de judecată.

6.2. Pe cauză a fost emisă opinia separată în care se pledează pentru menținerea deciziei Curții de Apel Bălți din 05 februarie 2015 drept legală și întemeiată

7. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Bălți din 30 decembrie 2015 a fost respins ca nefondat apelul procurorului cu menținerea sentinței.

7.1. În susținerea acestei concluzii instanța de apel a menționat că art.328 alin.(1) Cod penal prevede răspunderea penală pentru *săvîrșirea de către o persoană publică a unor acțiuni care depășesc în mod vădit limitele drepturilor și atribuțiilor acordate prin lege, dacă aceasta a cauzat daune în proporții considerabile intereselor publice sau drepturilor și intereselor ocrotite de lege ale persoanelor fizice sau juridice.*

Activitatea de serviciu trebuie exercitată în limitele competenței acordate de normele care circumstanțiază statutul juridic al persoanei publice, aceasta fiind una dintre condițiile de bază ale funcționării normale a sectorului public. În aceste împrejurări, dacă persoana publică săvîrșește acțiuni care depășesc în mod vădit limitele drepturilor și atribuțiilor acordate prin lege, prin aceasta cauzînd daune în proporții considerabile interesului public sau drepturilor și intereselor ocrotite de lege ale persoanelor fizice sau juridice, atunci v-a fi prezentă o gravă perturbare a activității de serviciu într-o întreprindere, instituție, organizație de stat sau a administrației publice locale ori într-o subdiviziune a lor. Pe cale de consecință, se justifică intervenția legii penale în planul incriminării, la art.328 Cod penal, a faptei de depășire a atribuțiilor de serviciu.

Această componentă de infracțiune are un *obiect juridic special* care îl constituie relațiile sociale cu privire la buna desfășurare a activității de serviciu în sectorul public, care presupune îndeplinirea obligațiilor de serviciu în mod corect, fără excese, cu respectarea intereselor publice, precum și a drepturilor și intereselor ocrotite de lege ale persoanelor fizice și ale celor juridice.

Latura obiectivă a infracțiunii în cauză are următoarea structură: 1)fapta prejudiciabilă care se exprimă în acțiunea de depășire a limitelor drepturilor și atribuțiilor acordate prin lege; 2)urmările prejudiciabile, și anume - daunele în

proporții considerabile cauzate intereselor publice sau drepturilor și intereselor ocrotite de lege ale persoanelor fizice sau juridice; 3) legătura cauzală dintre fapta prejudiciabilă și urmările prejudiciabile.

Latura subiectivă a acestei infracțiuni se caracterizează prin intenție directă sau indirectă.

Subiectul infracțiunii prevăzute la art.328 Cod penal, pe lângă persoana fizică responsabilă de 16 ani, mai trebuie să întrunească calitatea specială de persoană publică. Săvârșește depășirea atribuțiilor de serviciu persoana publică, care, într-o întreprindere, instituție, organizație de stat sau a administrației publice locale ori într-o subdiviziune a lor, exercită acțiuni administrative de dispoziție sau acțiuni de ordin organizatorico-economic.

Examinând cauza în ordine de apel, Colegiul penal a admis demersul părții acuzării privind reluarea cercetării judecătorești potrivit modului stabilit pentru prima instanță, dispunând audierea nemijlocită în ședința instanței de apel a reprezentantului părții vătămate Țurcan Laura, a inculpatului Budcenco Iurie și prezentarea bazei probante scrise, pe care părțile au considerat-o pertinentă, concludentă și utilă pentru justa soluționare a cauzei.

După îndeplinirea respectivelor prevederi legale, instanța de apel a considerat, că instanța de fond dispunând achitarea inculpatului Budcenco Iurie de sub învinuirea formulată pe art.328 alin.(1) Cod penal pe motivul că fapta inculpatului nu întrunește elementele infracțiunii, a adoptat o hotărâre legală, motivată și temeinică, bazată pe întreg ansamblul probant și prevederile legale, care cert dovedește nevinovăția inculpatului în comiterea infracțiunii incriminate, soluționând astfel toate chestiunile prevăzute pentru adoptarea sentinței, după cum prevede art.385 Cod de procedură penală.

Instanța de fond a dat deplină eficiență prevederilor art.52 și 390 alin.(1) pct.3) Cod de procedură penală și corect a constatat lipsa elementului constitutiv al infracțiunii prevăzute de art.328 alin.(1) Cod penal și anume - *latura obiectivă* a infracțiunii, care constă în fapta prejudiciabilă ce se exprimă în acțiunea de depășire a limitelor drepturilor și atribuțiilor acordate prin lege, adică făptuitorul comite o acțiune care nu este în competența lui de serviciu sau în competența exclusivă a lui de serviciu, dar este în competența unei alte persoane sau a unui alt organ ori acțiune care nu se află în competența a nici unei persoane sau a nici unui organ.

Instanța de fond a apreciat probele din punct de vedere a situației obiective, legale și prin coroborare între ele.

Colegiul penal a menționat faptul, că probele prezente pe dosar, cercetate atât în instanța de fond, cât și cea de apel demonstrează faptul că acțiunile inculpatului Budcenco Iurie erau îndreptate spre menținerea ordinii publice, fără a se implica în

activitatea administratorului procesului de insolabilitate SA ” Glodeni Zahăr”, Țurcan Laura, dar nicidecum nu se dovedește faptul neînregistrării de către Budcenco Iurie a informațiilor cu privire la infracțiunea sub formă de samavolnicie comisă de către foștii lucrători ai SA ”Glodeni Zahăr” și neîntreprinderea măsurilor pentru înlăturarea cauzelor care au provocat comiterea acestei infracțiuni, după cum afirmă procurorul.

Argumentele invocate în apelul procurorului privind prezența probelor ce dovedesc vinovăția inculpatului în comiterea infracțiunii prevăzute de art.328 alin.(1) Cod penal sunt contradictorii circumstanțelor și împrejurărilor de fapt stabilite de către instanța de fond și cea de apel pe parcursul judecării cauzei.

Probele scrise ale cauzei penale pornite în privința lui Budcenco Iurie sunt în xerocopii extrase din cauza penală în privința lui Vlas Victor și nu toate se referă la circumstanțele cazului și învinuirea adusă primului. Ele sunt puse și la baza rechizitoriului, fără a fi descrise, argumentate și motivate din punct de vedere legal, precum legătura și relevanța cu cauza penală a lui Budcenco Iurie, făcându-se doar referire la ele.

Probele exprimate prin înscrisuri și înregistrări, recunoscute ca corpuri delictive și la care face referință procurorul în recurs, confirmă anumite fapte referitor la procesul de insolabilitate, la necesitatea de transportare a masei debitoare de zahăr și borhot uscat, la anumite evenimente filmate și documente eliberate, adică unele circumstanțe ale evenimentelor care sau produs, dar nu și a faptei infracționale.

În apel s-a făcut referire la declarațiile martorului Țurcan Laura (*de la prima plîngere și pînă la declarațiile în instanța de fond*), căroră instanța de fond le-a dat aprecieri, motivîndu-le în suficientă măsură. Declarațiile acesteia instanța de fond le-a apreciat în coraport cu ansamblul de probe administrate.

Toate plîngerile parvenite prin intermediul poștei și a telefonului, inclusiv a lui Țurcan Laura și foștilor angajați ai fabricii de zahăr, au fost înregistrate în Unitatea de Gardă a CRP Glodeni. Foștii angajați ai SA ”Glodeni Zahăr” au protestat în fața fabricii o perioadă îndelungată, fiind solicitată intervenția poliției de mai multe ori. Ieșirea la fața locului a colaboratorilor de poliție în frunte cu comisarul Budcenco Iurie a fost generată de solicitările telefonice parvenite la comisariat de la protestatari, foști angajați ai fabricii de zahăr, precum și de la Țurcan Laura

Aflarea la fața locului a inculpatului Budcenco Iurie, a subalternilor săi și chestionarea ulterioară a participanților fost dictată de necesitatea asigurării ordinii publice, fapt confirmat atît de inculpat, cît și de reprezentantul părții vătămate Țurcan Laura, precum și de martorii audiați Bîrgan Leonid, Bucliș Leonid, Scripcaru Valeriu și Cheptea Vasile.

Participanții conflictului, atât din partea foștilor angajați ai fabricii de zahăr, cât și cei angajați de administratorul procesului de insolvență, au fost chemați la comisariat, fiind coordonată această acțiune cu Țurcan Larisa și avocatul său Onoico Victor care se aflau la fața locului, în scopul clarificării situațiilor de conflict în ce privește neînțelegerile apărute, exprimarea cu cuvinte necenzurate și tăierea anterioară a anvelopelor automobilului unuia din participanții foștilor angajați, precum și pentru identificarea persoanelor străine. Aceste acțiuni la acel moment erau necesare, așa cum a apărut necesitatea de a liniști participanții conflictului din ambele părți și a menține ordinea publică, cu atât mai mult, că a fost identificat un grup necunoscut de persoane, intențiile cărora pe moment nu se cunoșteau.

Persoanele date (*angajate de administratorul procesului de insolvență*) n-au fost reținute după cum se pretinde, dar le-a fost solicitată prezența la comisariat în legătură cu scopul vizat, pentru identificare și darea explicațiilor. De aceea și lipsesc la materialele cauzei penale sau la alte cauze careva procese-verbale de reținere în acest sens.

Procedura de identificare și luare a explicațiilor a durat un timp suficient de scurt, ulterior aceștea au fost puși la dispoziția persoanei care i-a angajat și au fost liberi în acțiuni. Timpul suficient de scurt în care sau aflat în incinta poliției n-a influențat la efectuarea de către aceștea a unor activități ulterioare.

În același context s-a menționat faptul, că Țurcan Laura nici n-a putut argumenta documentul angajarea lor legală.

Toate acțiunile de la fața locului Budcenco Iurie le-a coordonat și cu conducerea MAI, la acel moment cu Cheptanari Iurie, vice ministru, care i-a dat indicații verbale să nu implice poliția în raporturile dintre părțile conflictului, să ridice pe alarmă întreg efectivul comisariatului și să mențină ordinea publică.

Potrivit hotărârii judecătorești Glodeni din 23.09.2010, s-a obligat Comisariatul de Poliție a raionului Glodeni să nu creeze obstacole în efectuarea legitimă și constructivă a activității executive și dispoziționale ale administratorului de insolvență a SA ” Glodeni Zahăr”, inclusiv și transportarea masei debitoare de pe teritoriul ÎM ” Magt Vest” SRL.

Martorii indicați mai sus au mai confirmat și faptul, că n-au primit nici o indicație de a împiedica scoaterea zahărului de pe teritoriul fabricii, fapte ce confirmă și declarațiile inculpatului.

Chiar de acești martori au fost în subordinea lui Budcenco Iurie aceștea au dat declarații sub jurământ și prentîmpinați de răspunderea penală pentru declarații false.

Instanța de fond a apreciat declarațiile martorilor din rîndul polițiștilor în ansamblu cu alte probe și după propria convingere.

În veridicitatea declarațiilor martorilor vizați instanța de apel nu a avut temei de a se îndoii, deoarece acestea coroborează între ele și cu alte probe administrate în procesul de judecată.

Afirmațiile lui Țurcanu Laura privitor la faptul că Budcenco Iurie a dat direct indicații subalternilor să nu curme acțiunile foștilor angajați ai fabricii sunt afirmate doar de către aceasta și sunt netemeinice, așa cum nu și-au găsit confirmare prin alte probe. La momentul producerii evenimentelor Țurcan Laura la solicitarea lui Budcenco Iurie a refuzat să prezinte organelor de poliție documentele referitoare la caz, care să confirme legalitatea acțiunilor ei și necesitatea intervenției în forță a poliției, invocând faptul că poliția n-are dreptul să-i verifice activitatea, unica autoritate fiind doar inspectoratul fiscal.

Indicația lui Budcenco Iurie, reieșind din situația de fapt constatată, sa rezumat la neimplicarea poliției în relațiile apărute între foștii angajați și administratorul procesului de insolabilitate referitor la datoriile salariale și la menținerea ordinii publice.

Aceste indicații au fost date ca rezultat al faptelor de care avea cunoștință Budcenco Iurie la acel moment, și anume, al cauzelor penale pornite pe faptele în legătură cu activitatea fabricii de zahăr și a administratorului procesului de insolabilitate, al existenței diverselor hotărâri judecătorești de sechestru și de interdicere a schimbării locului zahărului și borhotului, al refuzului administratorului procesului de insolabilitate Țurcan Laura de a prezenta documentele relevante cazului pentru aprecierea situației de fapt.

Faptul că directorul executiv SRL ”Mag Vest” a solicitat administratorului procesului de insolabilitate, Țurcan Laura eliberarea depozitelor de zahăr și borhot uscat nu se contestă și nici legalitatea acestei solicitări.

Nu sa stabilit nici faptul că Budcenco Iurie să întreprindă careva acțiuni active, prin care să împiedice administratorului Țurcan Laura transportarea zahărului și borhotului uscat de la depozitele SRL ” Mag Vest” în alt loc de depozitare, ce și ultima confirmă.

Instanța de apel a reținut și faptul că procurorul face trimiteri la declarațiile poliștilor, care de fapt susțin că n-au primit indicații de la Budcenco Iurie de a împiedica activitatea administratorului procesului de insolabilitate și nici probele scrise nu mențin învinuirea care i-a fost imputată lui Budcenco Iurie.

Instanța de fond a apreciat obiectiv probele reieșind din situația de fapt în care sau produs evenimentele, în coroborare cu prevederile legale, dar nu tendențios după cum indică procurorul.

Instanța de apel a constatat că, prevederile legale în prezenta cauză au fost respectate, fapt ce demonstrează, că procesul penal de achitare a inculpatului Budcenco Iurie a fost unul echitabil în sensul art.6 CEDO, coraportat la prevederile

art.8 Cod de procedură penală ce stabilește, că *persoana acuzată de săvârșirea unei infracțiuni este prezumată nevinovată atâta timp cât vinovăția sa nu-i va fi dovedită, în modul prevăzut de prezentul cod, într-un proces judiciar public, în cadrul căruia îi vor fi asigurate toate garanțiile necesare apărării sale, și nu va fi constatată printr-o hotărâre judecătorească de condamnare definitivă, că nimeni nu este obligat să dovedească nevinovăția sa și că concluziile despre vinovăția persoanei de săvârșirea infracțiunii nu pot fi întemeiate pe presupuneri, toate dubiile în probarea învinuirii care nu pot fi înlăturate, în condițiile prezentului cod, se interpretează în favoarea bănuitului, învinuitului, inculpatului.*

Instanța de fond întemeiat și legal a constatat în sentința pronunțată, că acțiunile lui Budcenco Iurie nu cad sub incidența infracțiunii incriminate. Acest fapt este demonstrat nu numai prin declarațiile inculpatului, dar și prin declarațiile martorilor Bîrgan Leonid, Bucliș Leonid, Scripcaru Valeriu și Cheptea Vasile date atât în instanța de fond, cât și în cea de apel, care-s martorii acuzării, prin care se confirmă că Budcenco Iurie nu a dat careva indicații subalternilor săi să nu se implice și să nu curme acțiunile ilegale de samavolnicie a foștilor lucrători ai SA "Glodeni Zahăr", acesta doar s-a aflat cu efectivul comisariatului la fața locului pentru menținerea ordinii publice, care este una din funcțiile de bază ale poliției.

Instanța de apel a reținut că un asemenea ordin verbal inculpatul 1-a primit și de la vice ministrul MAI din acea perioadă, Iurie Cheptănanu, ceea ce se confirmă și prin declarațiile ultimului date în ședința instanței de fond (*Vol.II fd.225-227*) și confirmate de acesta în ședința instanței de apel (*Vol.III fd.28*).

Totodată s-a menționat și faptul că printre protestatari s-au enumerat foștii angajați ai SA "Glodeni Zahăr", care au blocat intrarea-ieșirea de pe teritoriul fabricii și anume Semeniuc Valentina, Fortuna Anatolie, Guleac Vasile, Svoevolîn Fiodor și Colibaba Victor, în privința cărora prin sentința judecătoreiei Glodeni din 20 decembrie 2012 procesul penal în săvârșirea infracțiunii prevăzute la art.352 alin.(3) lit.d) Cod penal a fost încetat.

Instanța și-a motivat soluția în baza art.332 alin.(1), 275 pct.4), 9), 285 alin.(2) Cod de procedură penală și art.40 Cod penal indicînd în sentință, că riscul se consideră întemeiat dacă îndeplinește următoarele condiții: scopul social-util nu putea fi atins fără acțiunile însoțite de risc și persoana care a riscat a întreprins toate măsurile pentru a nu leza interesele și valorile sociale ocrotite de legea penală, că riscul întemeiat înlătură răspunderea penală pentru dauna cauzată intereselor și valorilor ocrotite numai în cazul în care persoana care a riscat nu a avut la dispoziție o altă cale de a-și atinge scopul social util, în cazul de față, conform declarațiile acestor persoane, cât și a martorilor audiați în cadrul cercetării judecătorești, persoanele care au blocat accesul mijloacelor de transport destinate pentru transportarea zaharului din depozitele SRL "Mag Vest", nu au avut la

dispoziție o alta cale de a atinge scopul social util pentru toți creditorii SA "Glodeni Zahăr" de păstrare a masei debitoare și că sunt prezente toate circumstanțele de încetare a cauzei respective.

Prin această sentință de încetare a procesului penal în privința persoanelor care au blocat intrarea-ieșirea de pe teritoriul fabricii de zahăr, la acel moment SRL "Mag Vest", încă o dată s-a confirmat faptul, că Budcenco Iurie a procedat legal și că nu și-a depășit nici o atribuție de serviciu.

În concluzie Colegiul penal a considerat, că inculpatul Budcenco Iurie a procedat conform fișei sale de post și a legislației în vigoare, făcând aici referință la art.2, 12, 13, 22 și 23 ale Legii cu privire la poliție nr.416 din 18.12.1990, care era în vigoare la acel moment, realizând astfel sarcinile poliției și obligațiunile sale de serviciu, iar în cadrul examinării cauzei în ordine de apel, partea acuzării nu a prezentat careva probe ce ar confirma cert săvârșirea faptelor prejudiciabile incriminate inculpatului Budcenco Iurie, limitându-se la prezentarea probelor care au fost prezentate instanței de fond și care au fost apreciate și analizate în sentința pronunțată.

8. Împotriva deciziei menționate recurs ordinar declară procurorul, care invocând temeiul prevăzut de art.427 alin.(1) pct.6) Cod de procedură penală solicită casarea acesteia cu dispunerea rejudecării cauzei în instanța de apel, în alt complet de judecată.

În susținerea recursului a indicat:

- în acțiunile inculpatului se întrunește latura obiectivă a infracțiunii prevăzute de art. 328 alin. (1) Cod penal, deoarece *fapta prejudiciabilă*, care se exprimă în acțiunea de depășire a limitelor drepturilor și atribuțiilor acordate prin lege, în sens că Iurie Budcenco nu a întreprins măsuri pentru înlăturarea cauzelor care au provocat săvârșirea infracțiunii sub formă de samavolnicie săvârșită de foștii lucrători ai SA „Glodeni Zahăr”, *urmările prejudiciabile*, și anume daunele în proporții considerabile cauzate intereselor publice sau drepturilor și intereselor ocrotite de lege ale persoanelor fizice sau juridice, în sensul că prin acțiunile inculpatului a fost periclitată activitatea administratorului procedurii de insolabilitate a SA „Glodeni-Zahăr”, Laura Țurcan, cauzând daune în proporții considerabile acestei persoane juridice în sumă de 754440 lei, *legătura causală* dintre fapta prejudiciabilă și urmările prejudiciabile, ceea ce se exprimă prin faptul, că prin neîntreprinderea măsurilor de către comisarul Iurie Budcenco privind înlăturarea obstacolelor formate de foștii lucrători ai fabricii și daunele aduse acestei întreprinderi;

- drept probă în dovedirea vinovăției inculpatului Iurie Budcenco, servesc declarațiile reprezentantului părții vătămate SA „Glodeni Zahăr” în proces de insolabilitate, Laura Țurcan, care au fost confirmate prin declarațiile martorului

Valeriu Guzun;

- instanța de judecată nejustificat a interpretat că reținerea la 24 august 2010 de către colaboratorii de poliție a unui grup de persoane care o însoțeau pe Laura Țurcan, au fost de fapt măsuri de identificare a persoanelor deoarece ultimii nu aveau acte de identificare asupra lor, fiindcă pe cazul dat nu au fost întocmite procese-verbale de reținere, conform legislației penale sau contravenționale, or persoanele respective intenționat au fost reținute și aduse la comisariat în scopul creării impedimentelor Laurei Țurcan de a scoate masa debitoare a SA „Glodeni Zahăr” din depozitele SRL „Magt Vest”, fapt din care suplimentar se confirmă vinovăția lui Iurie Budcenco în săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 328 alin. (1) Cod penal;

- afirmațiile colaboratorilor de poliție audiați pe caz ca martori și care indică că fiind la fața locului nu au primit careva indicații de la ex-comisarul Iurie Budcenco de intervenire în altercații și protest, în vederea asigurării posibilității de scoatere de către administratorul insolvenței a masei debitoare din depozitele SRL „Magt Vest”, urmau a fi apreciate critic de instanța de judecată, ca depuse de persoane anterior aflate în supunerea și conducerea comisarului, deoarece acțiunile acestora la fața locului erau conduse și coordonate de inculpat;

- vinovăția inculpatului în cele incriminate este dovedită și prin următoarele probe:

*plîngerile administratorului insolvenței al SA „Glodeni Zahăr”, Laura Țurcan, prin care se solicită tragerea la răspundere penală a șefului Secției Pază de Stat, Victor Vlas care depășind atribuțiile sale de serviciu, a cauzat SA „Glodeni Zahăr” daune în proporții mari (f.d.14-19, vol.I);

*încheierea Judecătorei Glodeni din 05 august 2010, prin care s-a interzis CPR Glodeni săvârșirea anumitor acțiuni care creează obstacole în efectuarea legitimă și constructivă a activității executive și dispoziționale ale administratorului procesului de insolvență SA “Glodeni Zahăr, Lura Țurcan (f.d.45, vol.I);

*ordonanța din 28 octombrie 2010 a procurorului în procuratura r-lui Glodeni, C. Cojocarui privind eliberarea mijlocului transport model „Renault” n/î BL CX 366, reținut de către șeful Secției Pază de Stat Glodeni, Victor Vlas (f.d.49, vol.I);

*hotărîrea Curții de Apel Economice din 17 noiembrie 2009, în baza căreia s-a intentat procesul de insolvență față de SA „Glodeni Zahăr” (f.d.52, vol.I);

*încheierea Curții de Apel Economice din 09 iunie 2010, în baza căreia Laura Țurcan a fost numită administrator a insolvenței al SA „Glodeni Zahăr” (f.d.54, vol.I);

*decizia Curții de Apel Economice din 02 noiembrie 2010 (f.d.59, vol.I);

*contractul de comision încheiat la 28.07.2010, între SA „Glodeni Zahăr” și ÎCS „Neghina Com” SRL (f.d.80, vol.I);

*contractul de locațiune nr. 6/10 din 28 iulie 2010, încheiat între SA „Glodeni Zahăr” și ÎM „Magt Vest” SRL (f.d.81, vol.I);

*nota nr. 01/07 din 21.07.2010, emisă de ÎCS „Neghina Com” SRL privind restituirea de către SA „Glodeni Zahăr”, cheltuielile suportate pentru transport și staționare (f.d.85, vol.I);

*demersul nr. 46 din 13.07.2010, întocmit de ÎM „Magt Vest” SRL (f.d.86, vol.I);

*decizia Colegiului Penal al Curții de Apel Chișinău din 21.07.2010 (f.d.127-130, vol.I);

*ordonanța de ridicare a documentelor din 07.12.2010 și procesul-verbal de ridicare din 07.12.2010, în baza cărora, de la ÎM „Magt Vest” SRL au fost ridicate contractul de vânzare-cumpărare a bunului imobil încheiat între SRL „Alimsev” și ÎM „Magt Vest” SRL la 18 martie 2010 (f.d.147-148, vol.I);

*contractul de vânzare-cumpărare a bunului imobil din 18 martie 2010 (f.d.149-151, vol.I);

*ordonanța și procesul-verbal de ridicare din 14.02.2011, în baza cărora, de la Laura Țurcan au fost ridicate caseta video model „Panasonic” cu bandă magnetică, cu înregistrările video a împrejurărilor de reținere de către șeful Secției Pază de Stat, Victor Vlas a mijlocului de transport model „Renault” n/î BL CX 366 în apropierea s. Recea, r-nul Rîșcani, la 28 octombrie 2010, purtătorul electronic model CD-RW, memoria 700 MB, cu înregistrările video a interviurilor persoanelor în incinta CPR Glodeni la 24 august 2010, care însoțeau administratorul insolvenței SA „Glodeni Zahăr” Laura Țurcan la 24 august 2010 (f.d.164-165, vol.I);

*procesul-verbal de cercetare la fața locului din 09.02.2011, cu planșa fotografică a masei debitoare a SA „Glodeni Zahăr” care se păstrează în depozitul situat pe teritoriul ÎM „Magt Vest” SRL (f.d.171-172, vol.I);

*ordonanța și procesul-verbal de ridicare din 15.03.2011, în baza cărora, de la Laura Țurcan au fost ridicate facturile de expediție cu următoarele serii și numere: seria EC nr. 168595 din 01 august 2010; ET 138628 din 15 august 2010; ET nr. 138627 din 23 august 2010; ET nr. 138629 din 23 august 2010; ET nr. 138631 din 24 august 2010; ET nr. 138630 din 24 august 2010; ET nr. 138637 din 28 octombrie 2010; ET nr. 138635 din 30 octombrie 2010; ET nr. 138636 din 30 octombrie 2010; ET nr. 138634 din 03 noiembrie 2010; ET nr. 138638 din 03 noiembrie 2010; ET nr. 138639 din 03 noiembrie 2010; ET nr. 138641 din 12 noiembrie 2010; ET nr. 138642 din 12 noiembrie 2010; ET nr. 138640 din 12 noiembrie 2010; EC nr. 168598 din 22 decembrie 2010; EC nr. 168598 din

22 decembrie 2010; EC nr. 168598 din 22 decembrie 2010; EC nr. 168599 din 22 decembrie 2010; EC nr. 168600 din 22 decembrie 2010; EC nr. 168597 din 22 decembrie 2010; EC nr. 168569 din 22 decembrie 2010 (f.d.201-202, vol.I);

*procesul-verbal de examinare a obiectului și ordonanța de recunoaștere a obiectelor drept corpuri delictive și anexarea lor la materialele cauzei penale, din 15.03.2011 (f.d.223-227, vol.I);

*pretenția nr. 03/09 din 06.09.2010, înaintată de SRL „Neghina Com” către administratorul procesului de insolvență a SA „Glodeni Zahăr”, L. Țurcan (f.d.238-239, vol.I).

- instanța de judecată neîntemeiat a reținut precum că nu sunt întrunite condițiile pentru angajarea răspunderii penale a inculpatului Iurie Budcenco în forma calificată, fiind făcută trimitere la obiectul special al infracțiunii, unde în cadrul urmăririi penale a fost calificată ca faptă de depășire a atribuțiilor de serviciu a persoanei cu funcție de răspundere pe când actualmente subiectul este persoană publică, recurentul a menționat, că prin Legea nr. 245 din 02 decembrie 2011 (MO nr. 25-28/77 din 03 februarie 2012), au fost modificate și completate un șir de acte legislative, având ca scop intensificarea activității și ridicarea eficienței în combaterea corupției, printre care și Codul penal al R. Moldova. Astfel, la art. 328 alin. (1) Cod penal, a fost efectuată modificarea prin care calificativul de persoană cu funcție de răspundere, adică subiectul infracțiunii, a fost înlocuit cu calificativul de persoană publică;

- noțiunea de persoană publică cuprinde în mod automat atât persoanele cu funcții de răspundere (art. 123 alin. (1) Cod penal), cât și alți subiecți speciali nominalizați în dispoziția art. 123 alin. (2) Cod penal, inclusiv și subiecții infracțiunii prevăzute de art. 328 alin. (1) Cod penal, în vigoare la 03 februarie 2012, în așa mod acțiunile ex-comisarului CPR Glodeni, Iurie Budcenco au fost justificate de procuror potrivit art. 328 alin. (1) Cod penal, deoarece ca subiect al acestei infracțiuni, acesta cade atât sub incidența art. 123 alin.(1) Cod penal - persoană cu funcție de răspundere, cât și sub incidența art. 123 alin. (2) Cod penal - persoană publică, însă referitor la aceste argumente instanța de apel nu s-a expus.

9. Referința pe marginea recursului declarat a depus inculpatul Budecenco Iurie prin care s-a expus asupra deciderii inadmisibilității acestuia, din motivele întemeiate expuse prin hotărârile instanțelor de fond.

10. Examinând admisibilitatea în principiu a recursului ordinar în raport cu materialele dosarului și motivele invocate, Colegiul penal decide inadmisibilitatea acestuia din următoarele considerente.

Potrivit textului recursului, se invocă ca temei de casare a deciziei instanței de apel prevederile art.427 alin.(1) pct.6) Cod de procedură penală, care stipulează că *hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de*

drept comise de instanțele de fond și de apel în cazul în care instanța de apel nu s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apel sau hotărîrea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția.

Raportînd norma nominalizată la situația în cauză, Colegiul penal constată că temeiurile la care se referă autorul recursului nu sunt aplicabile din punct de vedere al prezentei erori de drept, care ar fi temei de implicare a instanței de recurs în sensul casării deciziei instanței de apel.

Totodată Colegiul relevă că, de fapt, recurentul critică aprecierea probelor administrate la dosar, mai mult ca atît, acesta repetă și motivele apelului care a fost depus de același autor, invocate la pct. 3 a prezentei decizii, la care instanța de apel și-a expus opinia argumentat la pct.7.1 din decizie, or argumentele acuzării invocate în recurs au fost verificate de către instanța de apel în cadrul rejudecării cauzei.

La rejudecare, instanța de apel a ținut cont în deplină măsură de prevederile art. 99-101 și art.436 Cod de procedură penală respectînd cu strictețe indicațiile instanței de recurs, a cercetat cauza sub toate aspectele, probele prezentate de părți verificîndu-le și apreciindu-le just prin prisma pertinentei, concludentei, utilității și veridicității lor, iar în ansamblu - din punctul de vedere al coroborării lor, și în mod întemeiat a menținut sentința prin care inculpatul Budcenco Iurie a fost achitat de comiterea infracțiunii prevăzute de art. 328 alin. (1) Cod penal din lipsa în acțiunile acestuia a semnelor constitutive ale infracțiunii menționate și anume a *laturii obiectivă*, care constă în fapta prejudiciabilă ce se exprimă în acțiunea de depășire a limitelor drepturilor și atribuțiilor acordate prin lege, adică făptuitorul comite o acțiune care nu este în competența lui de serviciu sau în competența exclusivă a lui de serviciu, dar este în competența unei alte persoane sau a unui alt organ or acțiune care nu se află în competența a nici unei persoane sau a nici unui organ, iar probele prezente demonstrează faptul că acțiunile inculpatului Budcenco Iurie erau îndreptate spre menținerea ordinii publice, fără a se implica în activitatea administratorului procesului de insolabilitate SA ”Glodeni Zahăr”, Turcan Laura, și nicidecum nu se dovedește faptul neînregistrării de către Budcenco Iurie a informațiilor cu privire la infracțiunea sub formă de samavolnicie comisă de către foștii lucrători ai SA ”Glodeni Zahăr” și neîntreprinderea măsurilor pentru înlăturarea cauzelor care au provocat comiterea acestei infracțiuni, după cum afirmă procurorul.

Instanța de apel a stabilit că partea acuzării nu a prezentat probe pertinente și concludente, care, în ansamblu cu circumstanțele cauzei ar dovedi vinovăția inculpatului în comiterea infracțiunii prevăzute de 328 alin. (1) Cod penal.

Potrivit prevederilor art. 394 alin. (3) Cod de procedură penală instanța de apel a făcut o analiză amplă a probelor acumulate în cauză, argumentînd detaliat

respingerea probelor ce au fost administrate în suportul învinuirii aduse inculpatului în prezenta cauză.

Or, argumentele invocate în apelul procurorului cât și în recurs privind prezența unui șir de probe ce dovedesc vinovăția inculpatului în comiterea infracțiunii prevăzute de art.328 alin.(1) Cod penal sunt contradictorii circumstanțelor și împrejurărilor de fapt stabilite de către instanța de fond și cea de apel pe parcursul judecării cauzei.

Instanța de apel corect a statuat că:

- probele scrise ale cauzei penale pornite în privința lui Budcenco Iurie sunt în xerocpii extrase din cauza penală în privința lui Vlas Victor și nu toate se referă la circumstanțele cazului și învinuirea adusă primului, probe puse și la baza rechizitoriului, fără a fi descrise, argumentate și motivate din punct de vedere legal, precum legătura și relevanța cu cauza penală a lui Budcenco Iurie, făcându-se doar referire la ele;

- probele exprimate prin înscrisuri și înregistrări, care sunt recunoscute ca corpuri delictive și la care face referință procurorul în recurs, confirmă anumite fapte referitor la procesul de insolabilitate, la necesitatea de transportare a masei debitoare de zahăr și borhot uscat, la anumite evenimente filmate și documente eliberate, adică unele circumstanțe ale evenimentelor care sau produs, dar nu și a faptei infracționale.

Astfel, toate probele prezentate au primit o apreciere la justa valoare, concluziile făcute rezultă din materialul factologic acumulat în cauză și descrise la pct.7.1 a prezentei decizii.

Argumentele recurentului cu privire la aprecierea unilaterală a probelor nu au nici un suport legal, or potrivit prevederilor art. 8 alin. (3) Cod de procedură penală, *concluziile despre vinovăția persoanei de săvârșirea infracțiunii nu pot fi întemeiate pe presupuneri; toate dubiile în probarea învinuirii care nu pot fi înlăturate se interpretează în favoarea inculpatului.*

De asemenea, recurentul a făcut trimitere la declarațiile părții vătămate Țurcan Laura și la alte probe din dosar. În virtutea celor menționate, Colegiul penal constată că instanța de apel, conform art.414 alin.(3) Cod de procedură penală, în decizia sa expres s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apel, le-a verificat, făcând o analiză amplă și minuțioasă, a indicat din care motive nu a admis probele la care se referă acuzatorul, a apreciat probele la justa valoare, legal și întemeiat menținând achitarea inculpatului.

Prin urmare, motivele aduse de către recurent, precum că instanța de apel nu a dat o apreciere cuvenită probelor din dosar ține de starea de fapt și nu sunt prevăzute ca temei pentru recurs prevăzute în art.427 Cod de procedură penală.

Mai mult, aceste motive au fost obiectul judecării în instanța de apel, iar

materialul probator al cauzei penale dovedește legalitatea temeiurilor de fapt și de drept, care au adus la pronunțarea deciziei. O nouă reapreciere a probelor în modul propus de autorul recursului nu poate fi efectuată de instanța de recurs, deoarece în recurs se verifică numai chestiunile de drept.

Instanța de recurs remarcă că, procurorul nu a prezentat careva probe noi, suplimentare, în favoarea acuzării, iar în conformitate cu prevederile art. 26 alin. (3) Cod de procedură penală și jurisprudența Curții Europene pentru Drepturile omului, sarcina probatorului în ședințele de judecată în prima instanță și în instanța de apel revine acuzatorului de stat în virtutea funcției lui procesuale (art.51, 53, 320 Cod de procedură penală).

Curtea Europeană pentru Drepturile Omului, în hotărîrea *Capean contra Belgiei* din 13 ianuarie 2005, a constatat că, în materie penală, problema administrării probelor trebuie să fie abordată prin prisma art. 6 § 2 și e obligatoriu, *inter alia*, ca sarcina de a prezenta probe să-i revină acuzării.

Nerespectarea jurisprudenței Curții Europene a Drepturilor Omului și încălcarea prevederilor art. 24 și art. 26 Cod de procedură penală, care obligă acuzatorul de stat, după o hotărîre de achitare pronunțată de prima instanță, să solicite audierea inculpatului în instanța de apel și să prezinte în ședința de judecată probe în susținerea acuzării înaintate, urmează să fie apreciată ca nesusținere a acuzării în privința inculpatului în cadrul examinării apelului declarat împotriva sentinței de achitare. În atare situație apelul procurorului urmează să fie respins ca nefondat.

Or, potrivit procesului verbal al ședinței de judecată în instanța de apel procurorul de asemenea nu a înaintat careva cereri sau demersuri întru prezentarea unor probe noi și confirmarea vinovăției inculpatului limitîndu-se doar la probele scrise din dosar asupra cărora instanța s-a expus mai sus, prin urmare acesta avînd un rol pasiv.

Generalizînd cele expuse, Colegiul penal conchide în mod convingător, că partea acuzării în susținerea apelului asupra sentinței de achitare nu a îndeplinit cerințele legii cu privire la prezentarea probelor, ce ar servi temei pentru o nouă interpretare a lor de către instanța de apel, or apelul declarat conține descrierea probelor administrate în cadrul cercetării judecătorești, cu interpretarea acestor probe în formă tendențioasă, ca de altfel recursul declarat fiind unul identic apelului și precedentului recurs și de fapt, formal.

Reieșind din cele expuse, Colegiul penal apreciază ca fiind corectă concluzia instanței de apel, deoarece corespunde circumstanțelor de fapt ale cauzei, temeiurile invocate de recurent și anume art. 427 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală, nu persistă în cauză, iar hotărîrea atacată este legală și întemeiată, ceea ce impune soluția inadmisibilității recursului declarat, ca fiind vădit neîntemeiat.

11. În conformitate cu prevederile art. 432 alin. (1) și alin. (2) pct. 4) Cod de procedură penală, Colegiul penal,

DECIDE :

Inadmisibilitatea recursului ordinar declarat de procurorul în Procuratura de nivelul Curții de Apel Bălți, Liliana Pasat, prin care se solicită casarea deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Bălți din 30 decembrie 2015, în cauza penală în privința lui Budcenco Iurie, ca fiind vădit neîntemeiat.

Decizia este irevocabilă.

Decizia motivată publicată la 27 aprilie 2016.

Președinte:

Nicolae Gordilă

Judecători:

Liliana Catan

Ion Guzun